

До Председателя на Научно жури,
определено със Заповед № Р-109-297/12.07.2021 г.
на Ректора на Медицински университет – гр. Варна

Становище

От Доц. д-р Милена Тодорова Георгиева-Димитрова, д.м,
Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна,
Факултет по дентална медицина, Катедра „Детска дентална медицина ”
член на научно жури, включена със заповед № Р-109-297/12.07.2021 г.
на Ректора на Медицински университет – гр. Варна

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „Доктор” в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.2. Дентална медицина, в докторска програма „Детска стоматология“ към катедра „Детска дентална медицина“, ФДМ, МУ- гр.Варна.

Тема: Разпространение на бели кариозни лезии при пациенти с фиксирана ортодонтска техника и корелацията им с нивото на плак-контрола и гингивалното възпаление.

Автор: Д-р Елена Тодорова Димова, асистент във Висше училище, Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна, Факултет по дентална медицина, Катедра „Детска дентална медицина ”

Научен ръководител: Проф. Д-р Радосвета Стоянова Андреева - Борисова, д.м.н.

Форма на докторантура: редовна форма на обучение

1. Общо представяне на процедурата и докторанта.

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Процедура за придобиване на ОНС „Доктор“ в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.2. Дентална медицина, в докторска програма „Детска стоматология“ към катедра „Детска дентална медицина“, ФДМ, МУ- гр.Варна.

Бележки и коментар по документите:

Представеният ми за становище дисертационен труд е написан на 166 стандартни страници, от които на 12 страници са разположени 10 приложения. В текста за онагледяване са включени 23 таблици, 69 фигури, библиография от 305 литературни източника, от които само 9 на кирилица и 296 на латиница. Дисертационният труд включва въведение, литературен обзор, цел, задачи, хипотези, материал и методи, резултати и обсъждане, изводи, заключение, приноси, библиография и приложения и отговаря на нормативно установените изисквания за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“.

Представеният ми автореферат отразява структурата на дисертацията и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България.

Докторантът е приложил три публикации във връзка с темата на дисертационния труд. И в трите д-р Димова е първи автор.

Биографични данни и кариерно развитие на докторанта:

Д-р Елена Тодорова Димова е родена на 12.10.1992г., в град Добрич. През 2011 г. д-р Димова завършва средно образование в Хуманитарна гимназия „Св. св. Кирил и Методий“, гр. Добрич, чуждоезиков профил. През 2017г. завършва своето висше образование – магистър по дентална медицина към Медицински университет “Проф. д-р Параскев Стоянов”- гр. Варна. Същата година печели конкурс за редовен асистент в катедра „Детска дентална медицина“ към Факултет по Дентална медицина при Медицински университет- гр. Варна. Преподава на студенти от 3, 4 и 5 курс - както българоезично, така и англоезично обучение. Член е на БЗС и Националното сдружение на лекарите по детска дентална медицина

2. Оценка на личното участие на докторанта в дисертационния труд.

Дисертационният труд разглежда актуален проблем в съвременната дентална медицина, а именно наличието на белите кариозни лезии и произтичащите от това проблеми при пациенти с фиксирана ортодонтска техника.

Д-р Димова е направила критичен анализ на литературата по темата, което ѝ дава основание и да формулира точно целта на своето проучване: „Да се изследва разпространението и тежестта на белите кариозни лезии във връзка с нивото на плак-контрола и гингивалното възпаление при пациенти с фиксирана ортодонтска техника“.

За реализирането на цела си поставя следните задачи:

- 1) Да се изследва разпространението на белите кариозни лезии при пациенти с фиксирана ортодонтска техника
- 2) Да се изследва нивото на плаконатрупването при деца с фиксирана ортодонтска техника и да се сравни с контролна група
- 3) Да се изследва нивото на гингивалното възпаление при деца с фиксирана ортодонтска техника и да се сравни с контролна група
- 4) Да се направи оценка на тежестта на белите кариозни лезии при пациенти, провеждащи лечение с фиксирана ортодонтска техника
- 5) Да се направи оценка на специфичния кариозен рисков профил на пациенти с фиксирана ортодонтска техника
- 6) Да се създаде алгоритъм за профилактика на белите кариозни лезии при пациенти с фиксирана ортодонтска техника в зависимост от нивото на оралната хигиена

За изпълнение и оценка на поставените задачи са използвани различни методи на изследване: EDI - index на Banks и Richmond; Orthodontic Plaque Index (OPI); Oral Hygiene Index -S (Simplified) - Greene and Vermillion, 1964; GI - Löe и Silness; Gorelick index; риск от развитие на бели кариозни лезии по Neymann и Grauer; DMFT index; и съответен

анализ: дисперсионен анализ (ANOVA); вариационен анализ – средна аритметична \pm стандартно отклонение (mean \pm SD); корелационен анализ – коефициент на Pearson и коефициент на Spearman; регресионен анализ – унивариантна линейна регресия; анализ за оценка на риска - Odds Ratio (OR); сравнителен анализ (оценка на хипотези) – χ^2 , F и t-test.

Получените резултати са правилно интерпретирани и представени с фигури и графики по собствените изследвания във връзка със зададените материали и методи. Обсъждането към всяка задача е базирано на направените собствени проучвания.

Заклучението и изводите съответстват на получените резултати.

Самооценката на приносите във връзка с дисертационния труд включва 3 приноса с оригинален характер, 4 приноса с практико-приложен характер, 3 приноса с потвърдителен характер:

С оригинален за страната характер:

1. Дисертационният труд предоставя за първи път у нас актуални данни за оралното здраве на деца, провеждащи ортодонтско лечение с фиксирана техника.
2. За първи път е направен детайлен анализ на разпространението и тежестта на белите кариозни лезии със специално подбрани за целта индекси при пациенти, провеждащи ортодонтско лечение с фиксирана техника.
3. За първи път в рисковия профил на пациенти, провеждащи ортодонтско лечение с фиксирана техника, са изследвани и поведенческите фактори относно хранителните навици и оралната хигиена.

С практико-приложен характер:

1. Разработен е рисков профил за развитието на бели кариозни лезии на пациенти, провеждащи ортодонтско лечение с фиксирана техника.
2. Разработен и предложен е алгоритъм за превенция и проследяване на пациенти, провеждащи ортодонтско лечение с фиксирана техника.
3. Разработени и предложени са протоколи за превенция на белите кариозни лезии при деца с нисък риск, при деца с висок риск и/или лоша кооперативност, както и в началото на развитие на белите кариозни лезии.
4. Разработени са информативни мотивационни материали за деца, провеждащи ортодонтско лечение с фиксирана техника, както и за техните родители по отношение на храненето и поддържането на ефективна орална хигиена.

С потвърдителен характер:

1. Доказана е връзката между ортодонтското лечение с фиксирана техника и повишената кариозност, гингивалното възпаление и натрупването на зъбна плака.
2. Доказано е, че продължителността на ортодонтското лечение, металните брекети и мъжкия пол имат негативен характер по отношение на оралното здраве.
3. Доказано е, че при сътрудничество на пациента се постигат по-добри резултати от гледна точка на цялостния ход на лечението, поддържането на добра орална хигиена и превенция на кариеса и гингивалното възпаление.

В заключение: Дисертационният труд на д-р Елена Тодорова Димова: „Разпространение на бели кариозни лезии при пациенти с фиксирана ортодонтска техника и корелацията им с нивото на плак-контрола и гингивалното възпаление“ е **собствен принос към науката и отговаря на всички изисквания** на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника на МУ-гр. Варна. Поради тези причини предлагам да се присъди на **д-р Елена Тодорова Димова научна и образователна степен „ДОКТОР“** в област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.2. Дентална медицина.

Варна

Изготвил становището:

08.09.2021 г.

.....
(доц. д-р Милена Георгиева-Димитрова , д.м)

